

Nordkalk SL

Datum 15.9.2015

Tidigare datum 14.11.2012

AVSNITT 1. NAMNET PÅ ÄMNET/BLANDNINGEN OCH BOLAGET/FÖRETAGET**1.1 Produktbeteckning****1.1.1 Handelsnamn**

Nordkalk SL, Terra L, Nordkalk Positiv, Nordkalk SL Struktur

Synonymer: hydratiserad kalk, släckt kalk, luftsläckt kalk, byggnad kalk, kemisk kalk, kalcium hydrat, kalk, kalkvatten

Kemiskt namn och formel: Kalciumhydroxid - Ca(OH)₂

CAS: 1305-62-0

EINECS: 215-137-3

Molekylvikt: 74,09 g/mol

REACH-registreringsnummer:

Finland: 01-2119475151-45-0031

Sverige: 01-2119475151-45-0035

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från**1.2.1 Rekommendation beträffande användning**

Kalciumhydroxid används för bl.a. följande applikationer:

Byggmateriälsindustri, Kemikalieindustri, Jordbruk, Miljöskydd (bl.a. rökgasrening, vattenrening, slambehandling), Dricksvattenbehandling, Foder, Livsmedel, Mediciner, Väg- och vattenbyggande, Mark stabilisering, Pappers- och massaindustri, Målarfärgsindustri, Malmanrikning

En uttömmande förteckning över identifierade användningar i tabell 1 i bilaga 1.

Användning ovan som det avråds från: Ingen.

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad**1.3.1 Leverantör**

Nordkalk AB

Box

Nya hamnvägen

Box 901

Postnummer och postkontor

SE 731 29 Köping

Sverige

Telefon

+ 46 (0)104762500

Email

matti.gronvall@nordkalk.com

1.3.3 Uppgifter om den utländska tillverkaren

Nordkalk Oy Ab

Skräbbölevägen 18

21600 Pargas

Finland

Telefon: +358 20 753 7000, Joonas Mannermaa +358 20 753 7374

Email: sds@nordkalk.com

1.4 Telefonnummer för nödsituationer**1.4.1 Telefonnummer, namn och adress**

Telefonnummer för nödsituationer Europa: 112

Giftinformationscentralen, Helsinki, 24 h

+358 9 471 977; +358 9 4711

Giftinformationscentralen Stockholm, 24 h

+46 8 610 05 00

Nordkalk SL

Datum 15.9.2015

Tidigare datum 14.11.2012

AVSNITT 2. FARLIGA EGENSKAPER**2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen****1272/2008 (CLP)**

Skin Irrit. 2, H315

Eye Dam. 1, H318

STOT SE 3, H335

67/548/EEC - 1999/45/EC

Xi; R37/38-41

2.2 Märkningsuppgifter**1272/2008 (CLP)**

GHS07 - GHS05

Signalord

Fara**Faroangivelser**

H315

Irriterar huden.

H318

Orsakar allvarliga ögonskador.

H335

Kan orsaka irritation i luftvägarna.

Skyddsangivelser

P102

Förvaras oåtkomligt för barn.

P280

Använd skyddshandskar/skyddskläder/ögonskydd/ansiktsskydd.

P305+P351+P338

VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja.

P310

Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare.

P302+P352

VID HUDKONTAKT: Tvätta med mycket tvål och vatten.

P261

Undvik att inandas damm/rök/gaser/dimma/ångor/sprej.

P304+P340

VID INANDNING: Flytta personen till frisk luft och se till att han eller hon vilar i en ställning som underlättar andningen.

P501

Innehållet/behållaren lämnas till i enlighet med nationella bestämmelser.

2.3 Andra faror

Se avsnitt 16 för fullständig formulering av R-fraserna och H-fraserna nämnda i detta avsnitt.

AVSNITT 3. SAMMANSÄTTNING/INFORMATION OM BESTÅNDSDELAR**3.1 Ämnen**

Den huvudsakligen beståndsdel

CAS/EG och reg.nummer	EINECS	Ämnets kemiska namn	Koncentration	Klassificering
1305-62-0	215-137-3	Kalciumhydroxid		

3.3 Annan information

Inkluderar inte föroreningar som är relevanta för klassificering och märkning. Nationella hygieniska gränsvärden, avsnitt 8.

AVSNITT 4. ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN**4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen**

Om symptom kvarstår eller i tveksamma fall sök medicinsk hjälp.

4.1.2 Inandning

Vid inandning, ut i friska luften. Uppsök läkare.

4.1.3 Hudkontakt

Före tvättning använd en torr borste och borsta bort damm från huden. Skölj huden omedelbart med stora mängder vatten. Ta av förorenade kläder. Om irritation utvecklas, sök läkarvård.

4.1.4 Stänk i ögon

Spola omedelbart med mycket vatten, även under ögonlocken, i minst 15 minuter. Ta av kontaktlinser. Uppsök läkare.

4.1.5 Förtäring

Skölj munnen med vatten. Framkalla inte kräkning. Drick vatten. Kontakta omedelbart läkare.

Nordkalk SL

Datum 15.9.2015

Tidigare datum 14.11.2012

- 4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda**
Ögonskada/irritation, Hudirritation. Kan irritera andningsorganen.
- 4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs**
Behandla symptomatiskt.

AVSNITT 5. BRANDBEKÄMPNINGSAÅTGÄRDER

- 5.1 Släckmedel**
- 5.1.1 Lämpliga släckmedel**
Använd alkoholbeständigt skum, pulver eller koldioxid. Produkten i sig själv brinner inte.
- 5.1.2 Brandsläckningsmedel som av säkerhetsskäl inte får användas**
Vatten.
- 5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra**
Ingen.
- 5.3 Råd till brandbekämpningspersonal**
Undvik dammbildning. Använd tryckluftsmask och skyddskläder.

AVSNITT 6. ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

- 6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer**
Använd personlig skyddsutrustning. Undvik kontakt med huden och ögonen. Undvik dammbildning. Säkerställ god ventilation. Förhindra obehöriga personer att beträda området. Undvik fukt.
- 6.2 Miljöskyddsåtgärder**
Spola inte ut i ytvatten eller avloppssystem. Skydda mot fukt. Om produkten förorenar floder och sjöar eller avlopp, informera berörda myndigheter.
- 6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering**
Ta genast upp med skyffel eller dammsugare. Undvik dammbildning. Använd inte tryckluft för rengöringsändamål. Samla upp när det har torkat.
- 6.4 Hänvisning till andra avsnitt**
För personligt skydd se under avsnitt 8. AVSNITT 13: Avfallshantering

AVSNITT 7. HANTERING OCH LAGRING

- 7.1 Försiktighetsmått för säker hantering**
Undvik dammbildning. Undvik kontakt med huden och ögonen. Bär inte kontaktlinser. Använd personlig skyddsutrustning. Anordna lämplig ventilation och dammuppsamling vid maskiner. Det finns vägledning för att förhindra exponering i kemikaliesäkerhetsbedömningen. Observera också direktiv 90/269/EEG.
- 7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet**
Förvara på torr plats. Undvik: Exponering för luft eller fukt under långvariga perioder. Förvaras åtskilt från syror, stora mängder papper, hö och kväveföreningar. Förvaras oåtkomligt för barn. Förvara inte produkten i behållaren av aluminium om kontakt med vatten är möjligt.
- 7.3 Specifik slutanvändning**
Se välkända applikationer i tabell 1 i bilagan.

AVSNITT 8. BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN/PERSONLIGT SKYDD

- 8.1 Kontrollparametrar**
- 8.1.1 Tröskelvärden**
1305-78-8   Kalciumoxid   2 mg/ m³ (8 h)

Hygieniska gränsvärde (AFS Arbetsmiljöverkets författningssamling)
NGV (nivågränsvärde): 3 mg/m³ inhalerbart damm av kalciumhydroxid
KTV (korttidsvärde): 6 mg/m³ inhalerbart damm av kalciumhydroxid

Nordkalk SL

Datum 15.9.2015

Tidigare datum 14.11.2012

- 8.1.2 Annan information om gränsvärden**
SCOEL rekommendation (SCOEL/SUM/137 February 2008):
Occupational Exposure Limit (OEL), 8 h TWA: 1 mg/m³ respirabelt damm
Short-term exposure limit (STEL), 15 min: 4 mg/m³ respirabelt damm
- 8.1.3 Gränsvärden i andra länder**
Ingen information tillgänglig.
- 8.1.4 DNEL**
Ingen information tillgänglig.
- 8.1.5 PNEC**
PNEC Vatten = 490 µg/l
PNEC mark/grundvatten = 1 080 mg/l
- 8.2 Begränsning av exponeringen**
- 8.2.1 Lämpliga tekniska kontrollåtgärder**
Om det vid hanteringen bildas damm, använd inkapsling, lokalt utsug eller annan teknisk utrustning för att hålla luftburna dammnivåer under rekommenderade gränsvärden. Kemikaliesäkerhetsbedömning som bilaga.
- 8.2.2 Individuella skyddsåtgärder**
- 8.2.2.1 Andningsskydd**
Ordna med tillräcklig luftväxling och/eller utsug i arbetslokaler. Andningsmask med partikelfilter (EN 143). Se också kemikaliesäkerhetsbedömningen.
- 8.2.2.2 Handskydd**
Skyddshandskar: Nitrilgummi.
- 8.2.2.3 Ögonskydd/ansiktsskydd**
Tättslutande skyddsglasögon. Bär inte kontaktlinser.
- 8.2.2.4 Hudskydd**
Långärmad klädsel, snäva ärmar och ben. Skyddsskor - skydd mot kemikalier.
- 8.2.2.5 Hygien åtgärder**
Tvätta händer och ansikte före raster och omedelbart efter hantering av produkten. Om nödvändigt: Använd hudskyddskräm före hantering av produkten. Ät, drick eller rök ej under hanteringen.
- 8.2.3 Begränsning av miljöexponeringen**
Utsugsventilation försedd med filter. Spola inte ut i ytvatten eller avloppssystem. Se också kemikaliesäkerhetsbedömningen.

AVSNITT 9. FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

- 9.1 Viktig hälso-, säkerhets- och miljöinformation**
- 9.1.1 Utseende**
Vit eller beige fast, pulver
- 9.1.2 Lukt**
Luktfri
- 9.1.3 Lukttröskel**
Ingen tillgänglig data
- 9.1.4 pH-värde**
12,4 (mättad vattenlösning 20 °C)
- 9.1.5 Smältpunkt/frys punkt**
> 450 °C (metod EU A.1)
- 9.1.6 Initial kokpunkt och kokpunktsintervall**
Inte tillämplig
- 9.1.7 Flampunkt**
Inte tillämplig
- 9.1.8 Avdunstningshastighet**
Inte tillämplig
- 9.1.9 Brandfarlighet (fast form, gas)**
Icke brandfarligt (metod EU A.10)
- 9.1.10 Explosiva egenskaper**
- 9.1.10.1 Nedre explosionsgräns**
Ingen tillgänglig data
- 9.1.10.2 Övre explosionsgräns**
Ingen tillgänglig data
- 9.1.11 Ångtryck**
Inte tillämplig
- 9.1.12 Ångdensitet**
Inte tillämplig
- 9.1.13 Relativ densitet**
2,24 kg/dm³ (metod EU A.3)

Nordkalk SL

Datum 15.9.2015

Tidigare datum 14.11.2012

9.1.14	Löslighet	
9.1.14.1	Vattenlöslighet	1844,9 mg/l (metod EU A.6)
9.1.14.2	Fettlöslighet (lösningsmedel - olja, specificerad)	Ingen tillgänglig data
9.1.15	Fördelningskoefficient: n-oktanol/vatten	Ingen tillgänglig data
9.1.16	Självantändningstemperatur	Ingen självantändningstemperatur < 400 °C
9.1.17	Sönderfallstemperatur	> 580 °C
9.1.18	Viskositet	Inte tillämplig
9.1.19	Explosiva egenskaper	Ingen tillgänglig data
9.1.20	Oxiderande egenskaper	Ingen
9.2	Annan information	
	Fast > 450 °C	

AVSNITT 10. STABILITET OCH REAKTIVITET

- 10.1** **Reaktivitet**
I vattenhaltiga medier $\text{Ca}(\text{OH})_2$ dissocierar och resulterar i bildningen av kalciumkationer och hydroxyl anjoner (när under gränsen för vattenlöslighet).
Exotermisk reaktion med vatten.
- 10.2** **Kemisk stabilitet**
Stabil vid rekommenderade lagringsförhållanden.
- 10.3** **Risken för farliga reaktioner**
Exotermisk reaktion med syror.
Vid upphettning till över 580 °C, sönderfaller substansen till kalciumoxid (CaO) och vatten (H_2O): $\text{Ca}(\text{OH})_2 \rightarrow \text{CaO} + \text{H}_2\text{O}$. Kalciumoxid reagerar med vatten under utveckling av värme, något som kan utgöra en risk vid närvaron av lättantändliga material.
Kalciumoxid reagerar vid närvaro av fukt med aluminium och mässing under utveckling av vätgas.
- 10.4** **Förhållanden som ska undvikas**
Exponering för luft eller fukt under långvariga perioder.
- 10.5** **Oförenliga material**
Syror, Vatten, Aluminium, Mässing.
- 10.6** **Farliga sönderdelningsprodukter**
Ingen.

AVSNITT 11. TOXIKOLOGISK INFORMATION

- 11.1** **Information om de toxikologiska effekterna**
- 11.1.1** **Akut toxicitet**
Kalciumhydroxid: ingen akut toxicitet
 $\text{LD}_{50}/\text{råtta} > 2\ 000\ \text{mg}/\text{kg}$ (OECD 425)
 $\text{LD}_{50}/\text{kanin} > 2\ 500\ \text{mg}/\text{kg}$ (OECH 402)
- 11.1.2** **Irritation och frätning**
Risk för allvarliga ögonskador. Irriterar huden. Kan irritera andningsorganen.
- 11.1.3** **Allergiframkallande egenskaper**
Ingen information tillgänglig.
- 11.1.4** **Subakut, subkronisk och långvarig toxicitet**
Inte mutagen i Ames Test.
Innehåller ingen beståndsdel listad som karcinogen
Fertilitetstester och toxicitetstester på utveckling visade inga effekter på reproduktionen.
- 11.1.5** **Specifik organtoxicitet – enstaka exponering**
Kan irritera andningsorganen.

Nordkalk SL

Datum 15.9.2015

Tidigare datum 14.11.2012

11.1.6 Specifik organotoxicitet – upprepad exponering

Ej klassificerat.

11.1.7 Fara vid aspiration

Ingen klassificering för aspirationstoxicitet

AVSNITT 12. EKOLOGISK INFORMATION**12.1 Toxicitet****12.1.1 Akvatisk toxicitet**

Kalciumhydroxid:

LC₅₀ (96 h) sötvatten fisk: 50,6 mg/lLC₅₀ (96 h) havsvatten fisk: 457 mg/lEC₅₀ (48 h) sötvatten ryggradslösa djur: 49,1 mg/lLC₅₀ (96 h) havsvatten ryggradslösa djur: 158 mg/l

NOEC (14 d) havsvatten ryggradslösa djur: 32 mg/l

EC₅₀ (72 h) sötvatten alger: 184,57 mg/l

NOEC (72 h) sötvatten alger: 48 mg/l

12.1.2 Toxicitet för andra organismer

Kalciumhydroxid:

EC₁₀/LC₁₀, NOEC jord makroorganismer: 2000 mg/kg jord torr viktEC₁₀/LC₁₀, NOEC jord mikroorganismer: 12000 mg/kg jord torr vikt

NOEC (21 d) landväxter: 1080 mg/kg

12.2 Persistens och nedbrytbarhet**12.2.1 Bionedbrytning**

Metoderna för att påvisa bionedbrytbarhet är inte användbara på oorganiska ämnen.

12.2.2 Kemisk nedbrytning

Ingen information tillgänglig.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Metoderna för att påvisa bionedbrytbarhet är inte användbara på oorganiska ämnen.

12.4 Rörligheten i jord

Kalciumdihydroxid, vilket är svårösligt, presenterar en låg rörlighet i de flesta jordar.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Blandningen innehåller inga ämnen som anses vara persistenta, bioackumulerande eller giftiga (PBT).

Blandningen innehåller inga ämnen som anses vara mycket persistenta eller mycket bioackumulerande (vPvB).

12.6 Andra skadliga effekter

De negativa effekterna av produkten i vattenmiljön är baserade på den snabba ökningen av pH i vattnet. För de flesta sötvattensfiskar är pH över 9 skadligt. Sötvatten alger försvinner i pH över 8,5. Vattenföroreningsklass (Tyskland): 1.

AVSNITT 13. AVFALLSHANTERING**13.1 Avfallsbehandlingsmetoder**

Tomma behållaren: Kan avfallsdeponeras eller förbrännas, om tillåtet enligt lokala föreskrifter. Den använda förpackningen är endast avsedd för förpackning av denna produkt. Den bör inte återanvändas för andra ändamål. Efter användning, töm förpackningen helt.

13.2 Avfall från överskott/oanvända produkter

Händertas i överensstämmelse med lokala och nationella bestämmelser.

AVSNITT 14. TRANSPORTINFORMATION**14.1 UN-nummer**

Klassificeras inte som farligt enligt väg- och järnvägstransportbestämmelser.

14.2 Officiell transportbenämning

-

14.3 Faroklass för transport

-

Nordkalk SL

Datum 15.9.2015

Tidigare datum 14.11.2012

14.4	Förpackningsgrupp	-
14.5	Miljöfaror	Ingen.
14.6	Särskilda försiktighetsåtgärder	Undvik dammbildning.
14.7	Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden	Ingen information tillgänglig.

AVSNITT 15. GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

Farliga beståndsdelar som måste listas på etiketten: Kalciumhydroxid

- 15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö**
Nationella hygieniska gränsvärden, avsnitt 8.
- 15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning**
En kemisk säkerhetsbedömning har genomförts för detta ämne.

AVSNITT 16. ANNAN INFORMATION

- 16.1 Tillägg, Borttag, Omarbetad**
Version 1.
Version 2. Avsnitt 2, avsnitt 13.
Version 3. Kontaktinformation uppdaterad.
- 16.2 Förklaring till förkortningarna i säkerhetsdatabladet**
- **DNEL** - Ingen observerad skadlig effektnivå
  - **PNEC** - Uppskattad nolleffektkoncentration
  - **EC₅₀** - genomsnittlig effektiv koncentration
  - **LC₅₀** - genomsnittlig dödlig koncentration
  - **LD₅₀** - genomsnittlig dödlig dos
  - **NOEC** - koncentration med ingen observerbar effekt
  - **PBT** - persistent, bioackumulerande och giftigt ämne
  - **vPvB** - mycket persistent och mycket bioackumulerande ämne
- 16.3 Hänvisningar till viktig litteratur och datakällor**
FÖRORDNING (EG) nr 1272/2008
Anonymous, 2006: Tolerable upper intake levels for vitamins and minerals Scientific Committee on Food, European Food Safety Authority, ISBN: 92-9199-014-0 [SCF document]
Anonymous, 2007: HERAG fact sheet - assessment of occupational dermal exposure and dermal absorption for metals and inorganic metal compounds; EBRC Consulting GmbH, Hannover, Germany; August 2007
Anonymous, 2008: Recommendation from the Scientific Committee on Occupational Exposure Limits for calcium oxide (CaO) and calcium dihydroxide (Ca(OH)₂), European Commission, DG Employment, Social Affairs and Equal Opportunities, SCOEL/SUM/137 February 2008
- 16.5 En förteckning över relevanta R-fraser, faroangivelser, skyddsfraser och skyddsangivelser**
R37/38	Irriterar andningsorganen och huden.
R41	Risk för allvarliga ögonskador.
H315	Irriterar huden.
H318	Orsakar allvarliga ögonskador.
H335	Kan orsaka irritation i luftvägarna.
- 16.6 Utbildningsråd**
Sörj för tillräcklig information och utbildning om användningen. Se bifogade säkerhetsdatablad och/eller bruksanvisning.

Nordkalk SL

Datum 15.9.2015

Tidigare datum 14.11.2012

16.8 Ytterligare information tillgänglig från:*Ansvarsfriskrivning*

Detta säkerhetsdatablad (SDS) är baserat på de rättsliga bestämmelserna i Reach-förordningen (EG 1907/2006, artikel 31 och bilaga II), med ändringar. Dess innehåll är avsett som en guide till försiktighetsprincipen för lämplig hantering av materialet. Mottagare av detta säkerhetsdatablad ska säkerställa att den information som finns där läses noggrant och förstås av alla människor som använder, hanterar, disponerar eller på annat sätt kommer i kontakt med produkten. Information och instruktioner som finns i detta säkerhetsdatablad är baserade på nuvarande vetenskaplig och teknisk kunskap vid tidpunkten för utfärdandet anges. Det ska inte tolkas som någon garanti för teknisk prestanda, lämplighet för speciella tillämpningar, och inte ett rättsligt giltigt avtalsförhållande. Denna version av säkerhetsdatabladet ersätter alla tidigare versioner.
